

מאורות הדף היומי

עלון שבועי ללומדי "הדף היומי"

יו"ל ע"י ביהמ"ד למגידי שיעור "דף היומי" בראשות הגר"ד קובלסקי שליט"א ♦ לע"נ הר"ר מרדכי קלמן (מוטי) זיסר ב"ר משה יצחק ז"ל

גליון מס' 1117

מסכת עירובין ע' - ע"ו ♦ שביעית ה', ב' - ה', ח'

בס"ד, ל' תשרי תשפ"א

השבוע בגליון

♦ "תפיסת יד" על ידי הרהיטים:
הדלקת נר חנוכה - היכן?

♦ בית דירות להשכרה שבעליו מתגורר בו

♦ מתי הותרה אמירה לנכרי בשבת?
עירוב חצרות ב"צימרים"

דף סח/א נחים ליה נכרי אגב אימיה

מתי הותרה אמירה לנכרי בשבת?

סוגייתנו מרכזת סביבה הלכות חשובות בהלכות שבת, ואף דיונים הלכתיים מעניינים, וכך מוענקת לנו הזדמנות פז לשוב ולרענן נושאים שנלמדו זה לא מכבר במסכת שבת, במסגרת לימוד הדף היומי.

בגמרתנו מסופר כי פעם אירע שבשבת קודש נשפכו בשגגה מים חמים שהוכנו מלכתחילה לצורך תינוק שעמדו למולו. ללא מים חמים הועמד קיום מצוות המילה בספק, ואסור לחלל את השבת לצורך "מכשירי מילה", היינו: הפעולות הנלוות למילה. רבא הציע, כי אם היולדת [הנחשבת חולה שאין בו סכנה], זקוקה למים חמים, יורו לנכרי לחמם מים עבורה ואגב כך יחממו מים גם עבור התינוק.

גמרא זו משמשת כיסוד הלכתי בסיסי בהלכות שבת.

כידוע, אסרו חכמים לומר לנכרי לעשות מלאכה בשבת, שמא יגרר היהודי אחר הנכרי ויעשה מלאכה בעצמו (ראה רמב"ם הל' שבת פ"ו הל' א, וע"ע רש"י עבודה זרה כב/א ד"ה "לא יאמר" ובשו"ע הרב סי' רמ"ג סעי' א'). במספר מקומות בתלמוד הבהירו חז"ל, כי לצרכי מצווה שונים, מותר לומר לנכרי לבצע מלאכה בשבת. ברם, בעלי התוספות (ראה ד"ה לשבות שצינו לדבריהם בגיטין) מדגישים, כי הלומד את סוגייתנו נוכח לדעת, כי לא הותר לומר לנכרי לחמם מים עבור התינוק, אף על פי שאין לך צורך מצווה מובהק מזה. מכאן יסוד וגדר לכל דיני אמירה לנכרי בשבת, כי אין ללמוד היתר לכל המצוות מן המקומות שבהם התירו חכמים לומר לנכרי לעשות מלאכה עבור דבר מצווה.

דבר העורך

להדליק את האור

עשיתי את דרכי לבית הכנסת, לתפילות שחרית. אפולית של בוקר מעונן פרוסה היתה מעל העיר, אווזות בחזקה בטיפות גשם קלילות. עוד מעט הן ינתקו ממקומן, יצברו תאוצה ויבצעו נאמנה את מלאכתן, כפי שהן עושות מאז התפלל אדם הראשון שיריד גשם. פתחתי את זלת בית הכנסת וחלף אורות הפלורוסנט הבהוקים דרך קבע, קיבל את פני אור חיזור, שהסתגן פנימה דרך החלונות הצרים. ברחבי בית הכנסת היו פזורים, יושבים ועומדים, כחמשה עשר מתפללים. מאן דהוא בהה, כתוהה אם חולם הוא שהוא חולם, או שמא באמת חולם הוא. אחרים עסקו בהורדת הספסלים מן השולחנות אל הרצפה השטופה, והנותרים הביטו בחוסר אונים בתאורה השובתה.

לעילוי נשמת

הר"ר **יהושע וייסנר** ז"ל ב"ר חיים צבי ז"ל
נלב" ע"ב בחשון תשע"ו **תנצב"ה**
הונצח ע"י חתנו ידידנו הר"ר **זאב סלומון** ומשפ' שיחיו בני ברק

לעילוי נשמת

מרת **נאוה בראל** ע"ה
ב"ר חיים ז"ל
נלב" ע"ל בתשרי תש"ס
תנצב"ה

הונצחה ע"י המשפחה שיחיו

לעילוי נשמת

הר"ר **שמעון יסלזון** ז"ל
בן החבר שמואל ע"ה נלב" ע"ה מרחשון תשנ"ו
וזוגתו מרת **לינה קריינלה** ע"ה
בת ר' אריה פורכהיימר ע"ה
נלב" ע"כ"ו בתשרי תשנ"ט

תנצב"ה

הונצחו על ידי ילדיהם שיחיו

לעילוי נשמת

הר"ר **דוד מונדרר** ז"ל
ב"ר יחזקאל ז"ל
נלב" ע"ג בחשון תשס"ו
תנצב"ה

הונצח ע"י בני המשפחה שיחיו

לעילוי נשמת

מרת **שרה לויטס** ע"ה ב"ר שמואל ז"ל
נלב" ע"ל בתשרי **תנצב"ה**

הונצחה ע"י המשפחה שיחיו

ברם, מדגישים בעלי התוספות, הדברים אמורים כלפי איסור מן התורה, אולם, "שבות דשבות" הותר לצורך מילה [כן דעת התוס' בגיטין ח/ב, אך להלכה נפסק, ש"ע סי' ש"ז סעי' ה', ש"שבות דשבות" הותר לצורך כל המצוות]. כלומר, "שבות" הוא כינוי לאיסור שבת מדרבנן, שהורו להוסיף לְשִׁבוֹת. כאשר מורים לנכרי לבצע מלאכה האסורה מדרבנן, הרי זו "שבות דשבות", איסור **דרבנן** לומר לנכרי לעשות מלאכה **מדרבנן**, כפי שמבואר בגמרתנו לעיל, שהורו לנכרי לטלטל מים לצורך מילת התינוק מחצר שלא עשו בה עירוב חצרות.

שנים רבות אחר כך, חקרו גאוני ישראל בשאלה הבאה: האם אפשר להורות לנכרי לבצע פעולה אסורה מן התורה, אך שיבצענה באופן שאינו אסור מן התורה. אחת השאלות התמקדה בדן "שניים שעשו מלאכה פטורים". שני יהודים המבצעים מלאכה שדרכה להעשות על ידי אדם אחד - פטורים, כך למדנו במסכת שבת. אם כן, אפשר להורות לשני נכרים שיבצעו בצוותא מלאכה עבור היהודי?

הגאון רבי יצחק אלחנן ספקטור זצ"ל (שו"ת באר יצחק סי' י"ד ענף ט') מוכיח מסוגייתנו, כי הדבר אסור, שאם לא כן, מדוע לא הורו לשני נכרים לחמם בצוותא מים עבור התינוק, בלא צורך להזדקק לחסדיה של האם. לאחר מכן הוא מסיק, כי אין צורך בראייה מן הגמרא לכך, מפני שבהלכה זו בה אנו עוסקים - שניים שעשו מלאכה פטורים - אין הכוונה שמותר הדבר מן התורה, אלא שאינם חייבים קרבן חטאת. מכל מקום, אנו נתמקד דווקא בחלק הראשון של דבריו וננסה לברר, אם אכן היה הדבר מותר מן התורה, לעשות מלאכה בשניים, מה עילה וטעם יש לאסור להורות לשני נכרים לבצע מלאכה עבור יהודי?

לכאורה, אפשר היה לפרש את הדברים באופן הבא. כאשר חז"ל אסרו להורות לנכרי לבצע מלאכה, לא תיקנו כן מפני דאגתם לנכרי, זה אינו מצווה ועומד מהר סיני. מעייניהם היו נתונים ליהודי, אשר בהוראת פיהו מתבצעת מלאכה בשבת, ולמחר יבוא לבצעה בעצמו, חלילה. משכך, כלום נפקא מינה יש, אם הנכרי עשאה כך, או שני נכרים עשאוה. אחת היא לו, הוא ביקש לחמם מים - והם חוממו! זאת אסרו חז"ל. נמצא, כי הקולא שבאיסור התורה, אינה מועילה לו באיסור החכמים להורות לנכרי לבצע מלאכה בשבת קודש (מלכים אומניך, עמ' קנ"ח).

ברם, לאחר עיון בספרי הפוסקים עולה, כי יש לדחות הסבר זה. שהנה, לאור הסבר נאה זה, כאשר נדרש להכריע אם מותר להורות לנכרי לבצע מלאכה בשינוי לצורך מצווה, וכגון, להדליק מנורה במרפקו, באופן שאינו נחשב מלאכת מחשבת האסורה מן התורה - נען ונאמר, כי הדבר אסור, מפני שחז"ל ביקשו למנוע מן היהודי אפשרות להורות בשבת על ביצוע מלאכה.

והנה, פסק המגן אברהם (סי' ש"מ ס"ק א', והובא ב"משנה ברורה" שם ס"ק ג'), כי מותר להורות לנכרי לעשות מלאכה בשינוי לצורך מצווה, ובמקום שאי אפשר לעשותה בשינוי, אף הותר להורות לעשות מלאכה כצורתה, כאשר אינה צריכה לגופה, כדעת הראשונים שאין בה איסור תורה. הרי לנו, כי סברה זו אינה נכונה (וכן מבואר במקומות נוספים, ועיין שמירת שבת כהלכתה פרק ל' הערה מ"ו).

דף עב/ב - עג/א האחין שהיו אוכלין... פה/ב אם יש שם תפיסת יד...

עירוב חצרות ב"צימרים"

כל חצר בה קיימים בתים, זקוקה לעירוב חצרות לפני שבת. אלמלא עירוב חצרות אין בני החצר רשאים לטלטל מבית לבית ומן הבית אל החצר ולהיפך. גם בבניין מגורים שלא נעשה בו עירוב חצרות, אסור לטלטל מן הבית אל חדר המדרגות!

רבות דנים הפוסקים בענייני עירוב חצרות בבנייני ענק, אשר בצלם חוסים המונים, בתי מלון, בתי חולים וכדומה. כל אחד מסוגי המקומות הללו, עולם מלא הוא בפני עצמו מבחינה הלכתית, ובמאמרנו נתמקד בשאלה הנוגעת ל"צימרים", בהם משכירים חדרים למשפחות. בשונה מבתי מלון, בהם האכילה נעשית בחדר אוכל אחד, בצימרים כל משפחה אוכלת לנפשה, ובשונה מבתי חולים שבהם לכל הפחות מקורו של האוכל הנאכל על ידי כל דרי הבניין, במטבח אחד, הרי שכל משפחה המתגוררת בצימרים מביאה עמה את מאכליה. הדיון הוא, איפוא, האם יתכן דבר מה שיאחד בין הדיירים הדרים בצימרים באותו בניין, או באותה חצר, ואשר יגרום לכך שאינם זקוקים לעשות עירוב חצרות.

בית דירות להשכרה שבעלי מתגורר בו: ובכן, מחלוקת גדולה קיימת בין הפוסקים לגבי מקום אשר כזה שבעלי מתגורר בו, כפי המצוי בצימרים רבים, שבעל המקום מתגורר באחד מאגפי הבניין.

- מי יודע איזו תקלה התרחשה בארון החשמל.
 - אי אפשר לסמוך על חברת החשמל.
 שני מתפללים פנו נחרצות אל ארון החשמל הדומם, הסיטו שלטרים לכל כיוון אפשרי, הפעילו את שעון השבת, השביתו אותו. נתנו מבט מבין בחוטיו החבויים. מאומה. אפלולית.
כעבור דקה נפתחה הדלת, ר' פלוני נכנס, הרים את ידו בטבעיות אל מתג החשמל הממוקם ליד דלת הכניסה - ויהי אור!
 כך, פשוט. בלי הרבה מחשבות, רעיונות, עצות ותחבולות.
פשוט ללחוץ על המתג ולהדליק את האור.
אחר כך הכל היה מובן. איך לא.
היהודי הראשון שנכנס לבית הכנסת, היה עייף קמעה. הוא התיישב על מקומו והניח את ראשו. הבא אחריו פתח את הדלת, ראה יהודי נח, ובטוב לבו פסע חרישית, לא הדליק את האור, כדי להותיר למתנמנם דקותיים נוספות של נמנום ערב.
השלישי שנכנס, ביקר בבית כנסת זה בפעם הראשונה בחייו, וכמובן שלא ההין להדליק אורות ולעשות במקום כטוב בעיניו.
מכאן היתה הדרך קצרה עד להסקת המסקנה המתבקשת, כי קיימת בעיה בתאורה, וכל שנותר הוא להתאמץ לפתור אותה בדרכים שונות...
ההוא שנכנס והדליק את האור בפשטות, אמר לאחר מכן: "לא חשבתי הרבה, כשרואים חושך, פשוט לוחצים על המתג ומדליקים את האור".
המשפט שלו הזכיר לי דברים ששמעתי שעות אחדות קודם לכן, בשעה שירח לבנבן טייל מעל גגות העיר, מפי יהודי טוב אשר זכה להקים שיעור במקום מגוריו, וכה סיפר:
זה שלושים שנה מאז הרב המנוח עבר לעולם שכולו טוב, שבבית הכנסת שלנו אין שיעור תורה. על שיעור יומי אין מה לדבר. אפילו שיעור שבועי, בשבת, אין. למה? ככה.
לפני חמש שנים הגיע לבית הכנסת שלנו יהודי רב פעלים, כדי להשתתף בשמחה שערך אחד המתפללים, וכדבר טבעי ומוכן מאליו הוא בדק בלוח המודעות של בית הכנסת, מתי מתקיים שיעור תורה, כדי להשתתף בו. הוא סרק את הלוח מכל עבריו וגילה לתדהמתו, את שאישורו באוזניו הגבאים לאחר מכן, כי במקום אין שיעור תורה.
אני זוכר שבמוצאי שבת הוא ישב איתי ותכנן תוכניות ארוכות טווח. זה לא פשוט הוא אמר. צריך להתחיל עם דרשן מקצועי, שיבוא פעם בחודש. אולי אפילו לעשות "סעודת סיום" כשמחילים ללמוד, כי מי יודע מתי יגמר... ישבנו כארבע שעות, שרטטנו קווי פעולה, יצרנו קשר עם אנשים שונים עמם התייעצנו.
הוא הלך, ועמו התוכניות.
לפני חצי שנה החלטתי לעשות מעשה.

במוצאי שבת, לאחר תפילת ערבית הכרזת: "מחר בבוקר, בשעה 6:30 מתקיים בבית הכנסת שיעור דף היומי".

אם היית רואה את החיוכים הרחבים שנפרשו על פניהם של המתפללים, היית מבין מדוע רגלי החלו רועדות. חששתי כל כך. הרי שלוש שנה לא הוקם כאן שיעור, בדמיוני תיארתי לעצמי כמה פעמים ניסו להקים כאן שיעורים, וכנגדם עשרות ומאות סיבות ותירוצים ניצבו כחומה בצורה בפני הרעיון.

והנה, ברגע אחד, הכל מחייכים ומאושרים. **בשעה** שש וחצי הופיעו עשרה מתפללים נרגשים. אני מסרתי את השיעור, אחרי שבאמצע הלילה נזכרתי שאין מגיד שיעור, ועד שעות הבוקר ישבתי ללמוד את הגמרא, והנה השיעור שלנו חי וקיים עד היום".

לפעמים לא צריך לתכנן כל כך הרבה, לחשוב ולהתאמץ. פשוט להדליק את האור.

המעוניין לזכות את הרבים בסיפור מעניין, או בעבודה מרתקת שניתן ללמוד מהם מוסר השכל, מוזמן לפנות למערכת מאורות הדף היומי, ואנו נפרסם זאת בע"ה בטור זה. כתובתנו: ת.ד. 471 בני ברק. פקס: 03-570-67-93 דוא"ל: mendelson@meorot.co.il

בברכת התורה, העורך

"תפיסת יד" על ידי הרהיטים: ההלכה קובעת (פה/ב, ונפסק בשו"ע סי' סעיף ב), כי בעל הבית המתגורר במקום, ויש לו "תפיסת יד" בדירות המושכרות על ידו, וחפציו מונחים בהן (משנ"ב שם סק"י וסק"א), הרי הוא גורם לכך שאין צורך בעירובי חצרות, שהרי הכל שלו והוא אף משתמש בו. מעתה, בעל בית מלון המתגורר במלונו, פתר את הבעיה לחלוטין, מפני שבכל חדר ובכל פינה במלון יש לו חפצים, הלא הם הרהיטים הגודשים את המלון. היש לך "תפיסת יד" גדולה מזו?

אכן, המהרש"ג (שו"ת סי' קכ"ב) והגאון רבי משה פיינשטיין זצ"ל (שו"ת אגרות משה או"ח ח"א סי' קמ"א) פוסקים כן. אולם, רוב הפוסקים (חזו"א סי' צ"ב ד"ה תשובה, ש"כ פי"ז הערה נ"ח בשם ערוה"ש, שו"ת דבר אברהם ח"ג סי' ל', שו"ת מנחת יצחק ח"ד סי' נ"ה בשם מהרש"ם, שו"ת שבט הלוי ח"ב סי' נ"ד, וכן מורה הגרי"ש אלישיב זצ"ל, עי' בספר עירובי חצרות עמ' רע"ד) חולקים על כך בטוענם, כי אם חפציו של בעל הבית מושכרים אף הם לדייר המתגורר בחדר, אין זה נחשב "תפיסת יד". כלומר, אנו מחשיבים את בעל המקום כמי שיש לו אחיזה בחדר המושכר, מפני שיש לו בו חפצים, ואם הם עצמם מושכרים לדייר, מה תועלת בקיומם?

הא ראייה, טוענים הפוסקים, אם אכן די בחפץ מושכר כדי להחשיב את בעל הבית כמי שיש לו "תפיסת יד" במקום, מדוע אין די בכך שהבית עצמו שלו הוא.

ראוי לציין, כי דיון זה אינו אלא כאשר שוכרים את המקום לזמן מרובה - יותר משלושים יום! אך כאשר שוכרים את המקום לזמן מועט, כל השוכרים טפלים כלפי בעל הבית היהודי הדר שם בקביעות, ואין צריך כלל עירוב חצרות בבניין זה, שהוא נחשב כחצר עם דייר אחד בלבד (ראה שולחן ערוך או"ח סי' ש"ע סעי' ח' ובמשנה ברורה שם).

אין באפשרותנו להכנס לפרטי ההלכות של מקומות דיור ציבוריים, כגון, בתי מלון, בתי חולים וכדומה, אך נציין נקודה חשובה הנוגעת למקומות רבים.

כאשר לכל דייר בבניין מקום לינה פרטי בחדר משלו אך מקום האוכל משותף, הרי הם נחשבים כבני דירה אחת, ואינם זקוקים לעירוב חצרות כלל. כלומר, גם אם חלק מן הדיירים נמנים על אלו שהימצאותם פוסלת את העירוב במקום בו הוא נדרש, כגון, נכרי או מומר, במקרה זה אינם מבטלים את אפשרות הטלטול, מפני שאין צורך בעירוב חצרות.

ברם, כאשר כל דייר אוכל בחדרו, אך האוכל מסופק ממתבח מרכזי, דבר המצוי בבתי מלון ובבתי חולים, העובדה שכולם שותפים באותם מאכלים, נחשבת כעשיית עירוב, שהרי כך למדנו (לעיל ע"א/א) לגבי שיתופי מבואות, כי כאשר בני המבוי שותפים בחבית, אינם צריכים לעשות שיתופי מבואות, והוא הדין לגבי עירובי חצרות. אולם, במקרה זה, המצאותו של פסול לעירוב במקום, פוסלת את העירוב, אלא אם כן שוכרים ממנו את רשותו ("נתיבות שבת" להגרי" בלוי זצ"ל פרק ל"א הערה ט"ו).

דף ע"ד/ב מקום פיתא

הדלקת נר חנוכה - היכן?

אחד הדיונים הרווחים בהלכות חנוכה, הוא מקום הדלקת הנרות. את נרות החנוכה על האדם להדליק במקום מגוריו. השאלה היא, איפוא, אלו נתונים קובעים את מקום מגוריו של האדם. דיון זה מתעורר מחדש בהיכלי הישיבות בכל חנוכה, לגבי בחורי הישיבה האוכלים במקום אחד ושנים במקום אחר. היכן ידליקו?

מקום הלינה או מקום האכילה: סוגייתנו היא היחידה בתלמוד המתייחסת להגדרה הלכתית זו, בנוגע להלכות עירובין. הן לגבי עירובי חצרות והן לגבי עירובי תחומין, יש צורך להגדיר היכן מקומו של האדם. בסוגיות הנלמדות בימים אלו, מובאת מחלוקת רב ושמואל, לגבי אדם האוכל במקום אחד וישן במקום אחר, האם "מקום פיתא" - מקום אכילת הפת, הוא הקובע, או "מקום לינה" הוא הקובע. להלכה נפסק (שולחן ערוך סי' ש"ע סעי' ה'), כי מקום האכילה קובע.

את ההקבלה בין דיני עירובין לדיני חנוכה, עורך הט"ז (סי' תרע"ז ס"ק ב'), אשר כתב, כי מגמתנו ראייה לשיטת הרשב"א (הובאו ברמ"א שם) הסובר, כי אדם הלך במקום אחד ואוכל במקום אחר, ידליק נרות חנוכה במקום אכילתו, מפני ששם עיקר דירתו. הט"ז מסייג הלכה זו, לאדם שיש לו שתי דירות קבועות, באחת הוא ישן ובזולתה הוא אוכל. ברם, כאשר אדם מתארח אצל חברו, בוודאי אינו מדליק בבית חברו, אלא בביתו. הוא מסיים את דבריו: "הגם שראיתי קצת בני אדם, בשעה שאוכלים בסעודה אצל אדם אחר, שולחים אחר נרותיהם ומדליקים שם... וטעות היא בידם, ואינם מבינים דבר זה".

**גומרים ש"ס
ב-5 דקות ליום,
זוכים בשפע גדול**

... ובודאי בלימוד המשניות כלול כל התורה כולה"
מרן שר התורה מרן ראש הישיבה הגר"ח קנייבסקי שליט"א הגר"ג אדלשטיין שליט"א

להתנסות חינם התקשר עכשיו: *3764

לעילוי נשמת אבי מורי החזן הר"ר **שבת בראון** ז"ל
ב"ר עקיבא הלוי ז"ל נלב"ע א' מרחשון תשמ"ז
תנצב"ה
הונצח ע"י בנו החזן הר"ר **יחזקאל בראון** הי"ו - מבלבון אוסטרליה

פנינים

דף עב/ב

תיובתא

המילה 'תיובתא' משמשת את הגמרא כדי לתת את הנידון בקושיה שלא נמצא לה תירוץ. **התרגום** המילולי של המילה תיובתא הוא "תשובה". כלומר, הקושיה היא תשובה ניצחת לשיטה שעליה מקשים (עי' בתרגום ספר איוב לב/ג). **שתי** צורות לה לתיובתא:

א. "תיובתא דפלוני - תיובתא". בכך הגמרא מבטאת, כי לקושיה זו לא נמצא כל תירוץ, לפיכך היא כופלת את המילה 'תיובתא'.

ב. "תיובתא" בלבד. כך הגמרא חותמת קושיה שלעת עתה לא נמצא לה תירוץ, אך קיימת אפשרות שבעתיד הדברים יישובו.

קושיות שאינן כה קשות, הגמרא אינה מכנה ב'תיובתא' אלא בביטוי 'קשיא', הטומן בחובו את הכוונה, כי הדברים תלויים ועומדים, ואין הכרח וודאי כטענתו של המקשה (עיין ספר הכריתות לשון לימודים שער ג' סי' ס"ט).

מעובד מתוך ספר כללים וביאורים בלשונות הש"ס.

זאת, ועוד: גם האוכל בקביעות במקום אחר, לא לעולם ייקבע דינו להדליק במקום אכילתו. בגמרתנו נידונה שאלה לגבי תלמידי ישיבה האוכלים בבית אנשים ולנים בישיבה. רב ששת פסק, כי במקרה זה מקום לינתם קובע ולא מקום אכילתם. הגמרא מסבירה זאת בכך, שהתלמידים בוודאי היו מעדיפים לאכול במקום לינתם, חלף האכילה בבתי אנשים אחרים. כך גם נפסק להלכה לגבי עירובי תחומין (שולחן ערוך סי' ת"ט סעי' ז'), כמו גם לגבי עירובי חצרות (שולחן ערוך סי' ש"ע סעי' ה' במג"א ופמ"ג ובביאור הלכה בשם ראשונים).

לאור האמור, הדין נותן כי בני הישיבות צריכים להדליק נרות חנוכה במקום אכילתם. אך ורק כאשר מקום האכילה רחוק מבית המדרש, ומקום השינה קרוב לבית המדרש, עליהם להדליק במקום השינה, כפי הסברה הנזכרת, שהתלמידים היו מעדיפים לאכול במקום לינתם, ולפיכך, שם נקבע מקומם. אכן, מובא בשם החזון איש זצ"ל, כי הוא הורה לבחורי ישיבות להדליק בחדר האוכל.

אמנם, יש המצדדים בסברות לחלק, כי חדר האוכל מקום אחד הוא לכל בני הישיבה, ואין מיוחד בו מקום לכל בחור, לעומת מקום הלינה שהוא פרטי לכל בחור. לפי סברה זו, לעולם יש להדליק במקום הלינה (עיין שו"ת אגרות משה או"ח ח"ד עמ' קכ"ח).

סברה נוספת קיימת לצדד בהדלקת נרות בחדר הפנימיה, כי נרות חנוכה נועדו לפרסום, ובחדר הפנימיה שוהים שעות רבות יותר מאשר בחדר האוכל (עיין שו"ת מנחת יצחק ח"ז סי' מ"ח). יש אומרים, כי גם החזון איש זצ"ל יעץ, שלכתחילה יאכלו בחדר השינה בחנוכה, לצאת ידי כל ספק (ראה קונטרס ימי החנוכה עמ' ס"ד בשם הגר"ח קנייבסקי שליט"א).

זעילוי נשמת

הר"ר **פנחס נצר** ז"ל
בן יבדלחט"א ר' אברהם צבי שיחי'
ראש וראשון לכל דבר שבקדושה, התמסר
רבות להקמת והפצת הדף היומי בג'ברלטר
נלב"ע בחטף ביום ב' מר חשוון תשס"ח

תנצב"ה

הונצח ע"י מערכת "מאורות הדף היומי"

זעילוי נשמת

מרת **חיה רחל וינברג** ע"ה
ב"ר מנחם מנדל ז"ל
נלב"ע כ"ט בתשרי תשמ"ב

תנצב"ה

הונצחה ע"י ידידיו
הר"ר **מנחם וינברג** ומשפ' שיחיו בני ברק

זעילוי נשמת

הר"ר **יצחק פרי** ז"ל
ב"ר שמואל זינוויל ז"ל
שהמשיך מורשת אבותיו להדפסת ספרי בית
סוכוטשוב וכן הפיק במסירות את "מאורות
הדף היומי" בארה"ב. נלב"ע ג' בחשוון תשס"ב

תנצב"ה

הונצח ע"י המשפחה שיחיו - בארץ ובארה"ב

גם ד"ר כהן מבני ברק
לא מפספס.

2 משניות ביום
וכל היום נראה אחרת.

כולם מצטרפים
מה איתך?

לקבלת ספרון חודשי ראשון הינם

מתקשרים ומאירים את הנשמה! *3764

